

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 419/2012-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 12. septembra 2012 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti S., s. r. o., B., zastúpenej spoločnosťou R., s. r. o., B., v mene ktorej koná advokát JUDr. R. L., vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 13 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 M Obdo 1/2012 z 29. apríla 2012 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti S., s. r. o., **o d m i e t a** pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 23. júla 2012 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti S., s. r. o. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v spojení s čl. 13 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv

a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) sp. zn. 5 M Obdo 1/2012 z 29. apríla 2012 (ďalej aj „napadnuté rozhodnutie“).

Po obsiahlom opísaní skutkového a právneho stavu sťažovateľka v sťažnosti navrhla, aby ústavný súd vyniesol tento nález:

„1. Základné právo sťažovateľa na súdnu a inú právnu ochranu vyplývajúce z čl. 46 ods. 1 a čl. 13 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, a právo sťažovateľa vyplývajúce z čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd odmietnutím mimoriadneho dovolania zo strany Najvyššieho súdu Slovenskej republiky porušené bolo.

2. Ústavný súd Slovenskej republiky zrušuje rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní č. 5 M Obdo 1/2012 zo dňa 29. apríla 2012, a vracia vec Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na ďalšie konanie.

3. Najvyšší súd Slovenskej republiky je povinný uhradiť sťažovateľovi sumu 1.000,- € ako primerané finančné zadostučinenie, a to do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu na účet právneho zástupcu sťažovateľa, vedený v Tatra banka, akciová spoločnosť, č. ú. 2620735648/1100.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky je povinný uhradiť sťažovateľovi trovy konania vo výške 238,22 EUR do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu na účet právneho zástupcu...“

Sťažnosť zo 16. júla 2012 obsahuje v úvode údaje o sťažovateľke, a tá je zastúpená spoločnosťou L., s. r. o., B., v mene ktorej koná JUDr. R. L., ktorý sťažnosť podpísal a pod jeho podpisom je uvedené:

„S., s. r. o.

zast. JUDr. R. L., advokát

na základe plnej moci“.

Z obsahu k sťažnosti priloženého a sťažovateľkou podpísaného „*plnomocenstva*“ z 27. júna 2011 vyplýva, že sťažovateľka splnomocnila spoločnosť R., s. r. o., B., zastúpenú JUDr. R. L. „*na zastupovanie vo všetkých úkonoch týkajúcich sa práv a povinností vo veci úhrady nájomného a jeho príslušenstva proti J. B... Z... (platobné rozkazy vydané Okresným*

súdom Bratislava III v konaniach č. 33 Rob/1308/2010 dňa 18. 2. 2011 a 33 Rob/600/2010 dňa 17. 9. 2010), vrátane konaní v exekučných konaniach...“.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Ústavný súd vychádzajúc z obsahu sťažnosti konštatuje, že sťažnosť napriek tomu, že sťažovateľka je zastúpená advokátom, nespĺňa náležitosti kvalifikovaného návrhu na začatie konania pred ústavným súdom ustanovené v § 20 ods. 1, 2 a 3 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania sa ústavnému súdu podáva písomne. Návrh musí obsahovať, akej veci sa týka, kto ho podáva, prípadne proti komu návrh smeruje, akého rozhodnutia sa navrhovateľ domáha, odôvodnenie návrhu a navrhované dôkazy. Návrh musí podpísať navrhovateľ (navrhovatelia) alebo jeho (ich) zástupca. Podľa § 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde k návrhu na začatie konania sa musí pripojiť splnomocnenie na zastupovanie navrhovateľa advokátom, ak tento zákon

neustanovuje inak. V splnomocnení sa musí výslovne uviesť, že sa udeľuje na zastupovanie pred ústavným súdom. Podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde ústavný súd je viazaný návrhom na začatie konania, okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone. Ustanovenie § 20 zákona o ústavnom súde sa v celom rozsahu vzťahuje aj na sťažnosť podľa § 49 a nasl. zákona o ústavnom súde.

Z už uvedeného vyplýva, že ústavný súd má v ústave a v zákone o ústavnom súde presne definované právomoci, uplatnenie ktorých je viazané na splnenie viacerých formálnych aj vecných náležitostí návrhu na začatie konania (čl. 127 ods. 1 ústavy, § 20 a § 49 a nasl. zákona o ústavnom súde). Inak povedané, každý návrh bez výnimky musí spĺňať všeobecné náležitosti. Všeobecné náležitosti sa týkajú formy a obsahu návrhu. Až na výnimky, ktoré v danej veci nie sú relevantné, je ústavný súd pritom viazaný návrhom na začatie konania (§ 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde).

V prípadoch obligatórneho zastúpenia navrhovateľa advokátom v konaní pred ústavným súdom (čo platí aj v danej veci, pozn.) je základným procesným prameňom práva ustanovenie § 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Citované zákonné ustanovenie procesného poriadku (vo vzťahu k iným právnym predpisom ide o predpis *lex specialis*) vymedzuje nevyhnutné náležitosti právneho zastupovania v konaní pred ústavným súdom, ktoré musia byť splnené a ktoré nie je možné zmluvne ani inak obmedziť (obdobne napr. I. ÚS 339/2012).

Ústavný súd zistil, že predložená sťažnosť neobsahuje zákonom o ústavnom súde predpísané náležitosti, pretože v úvode sťažnosti je sťažovateľka zastúpená spoločnosťou L., s. r. o, B., a splnomocnenie na jej zastupovanie je určené pre spoločnosť R., s. r. o., B.

Tento rozpor nie je ústavný súd povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Navyše, splnomocnenie pre advokáta neobsahuje skutočnosť, že sa udeľuje v konaní pred ústavným súdom. Uvedená skutočnosť je podstatnou náležitosťou podľa § 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Keďže nie je splnená zákonná podmienka, ktorá vyplýva z už citovaného ustanovenia § 20 ods. 1 poslednej vety a ods. 2 zákona o ústavnom súde, a návrh nemá všetky zákonom ustanovené náležitosti (podpísanie návrhu na to určenou osobou takouto

náležitost'ou nepochybne je, ale nie v mene dvoch rôznych spoločností, pozn.), nie je teda spôsobilý ani vyvolať začatie konania. Ústavný súd má právo taký návrh odmietnuť bez toho, aby sa zaoberal námietkami sťažovateľky uvedenými v sťažnosti. Uvedený záver vyplýva zo stabilnej rozhodovacej činnosti ústavného súdu (napr. IV. ÚS 77/08, III. ÚS 357/2010, I. ÚS 162/2010).

Ústavný súd už vo svojom uznesení sp. zn. II. ÚS 117/05 z 11. mája 2005 uviedol: „Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov advokát je povinný dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady. Osobitne to platí pre všetky zákonom ustanovené náležitosti úkonov, ktorými začína konanie pred ústavným súdom.“ Aj v tomto ohľade naďalej zostáva v platnosti zásada „vigilantibus iura scripta sunt“, t. j. bdelym patrí právo, a to o to zvlášť, ak ide o osoby práva znalé (napr. advokáta).

Ústavný súd z uvedeného dôvodu a so zreteľom na kvalifikované právne zastúpenie sťažovateľky konštatuje, že sťažnosť nespĺňa náležitosti predpísané zákonom o ústavnom súde, a preto ju z uvedeného dôvodu odmietol už pri jej predbežnom prerokovaní (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. septembra 2012